

Naturstyrelsen Vendsyssel
vsy@nst.dk

Sønderjylland
J.nr. NST-525-00193
Ref. KRO
Den 11. juli 2013

Afgørelse

Naturstyrelsen giver hermed **tilladelse** til råstofgravning på del af matr. nr. 95i Hune By, Hune og del af 68c Nr. Bratbjerg, Tranum i Jammerbugt Kommune – i alt 80,9 ha. Arealet er fredskovspligtigt. Der vedlægges kort, hvoraf gravningens placering og omfang fremgår med fed gul streg. Etaperne er markeret med tynd gul streg og gul nummerering. Med rød streg er markeret det areal, der er udarbejdet VVM for. Kortet er ikke målfast.

Vilkår

1. For hver gang en ny graveetape påbegyndes, skal der forinden være truffet afgørelse om etablering af erstatningsskov på mindst 150 % af etapens størrelse. Der skal dog højst etableres 121,4 ha erstatningsskov i alt.
2. Arealet skal reetableres til natur - overvejende åben natur med søer/moser, men der må gerne ske tilgroning/tilplantning, hvor det er muligt.
3. Der må ved reetablering af terrænet ikke tilføres muld eller anden jord udefra. Reetableringen af arealet skal foregå udelukkende med de sand- og overjordsdepoter, der er lavet på stedet.
4. For at sikre, at offentligheden efter afgravning kan få adgang til arealet, skal der i forbindelse med reetableringen udarbejdes en plan for stier i området. Planen skal godkendes af Naturstyrelsen.
5. Alle vilkår i ”indvindingstilladelsen” skal overholdes

Afgørelsen er truffet i medfør af § 38, jf. § 11, stk. 1 / § 6, stk. 1 og § 39 i skovloven (lovbekendtgørelse nr. 678 af 14. juni 2013) og § 1 og §§ 3-5 i bekendtgørelse om erstatningsskov (nr. 1185 af 7. december 2011).

Denne afgørelse vedrører kun forholdet til skovloven. Kommunen kan oplyse hvilke andre tilladelser, der eventuelt er nødvendige. Hvis råstofgravningen medfører rydning af skov, skal rydningen dog meddeles til kommunen med henblik på en vurdering af, om rydningen kræver en vurdering af projektets virkninger på miljøet (VVM).

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 41 år efter, at den er meddelt, jf. skovlovens § 42.

Redegørelse for sagen

Råstofftypen ”hvidt sand” har i mange år været indvundet – og indvindes stadig – på arealer lige øst for Tranum Klitplantage. En del af disse arealer er fredskovspligtige, og der har således tidligere været dispenseret iht. Skovloven til

indvinding af ressourcen. De nuværende ressourcer af hvidt sand, som der kan indvindes af, er opbrugt inden for 2-3 år, hvorefter indvindingen ønskes fortsat mod vest ind i Tranum Klitplantage, der er fredskovspligtig og ejes af Naturstyrelsen.

På grund af det store areal, der planlægges udnyttet til råstofindvinding, er der udarbejdet en VVM-redegørelse.

Naturstyrelsen har i januar 2009 anmeldt planlægning for råstofindvinding på 175 ha. i Tranum Klitplantage. Arealet forventes at dække 90 års behov for hvidt sand. VVM-processen blev sat i gang i med 1. offentlighedsfase: indkaldelse af ideer og forslag i slutningen af november 2012.

Naturstyrelsen har den 8. februar 2013 søgt Jammerbugt Kommune om tilladelse til råstofindvinding på 80 ha på matr. nr. 95i Hune by, Hune og 68c Nr. Bratbjerg, Tranum, Rødhusvej 361, 9690 Pandrup og samtidig om tilladelse iht. Skovloven. Der er søgt om at indvinde 4 mio. m³ hvidt sand, flyvesand med lavt indhold af ferrioxid (Fe₂O₃), over en 40-årig periode. Forventet årlig indvinding er på ca. 100.000 m³.

Det ansøgte areal ligger i regionalt råstofområde i Råstofplan 2008 og er med i Råstofplan 2013, der endnu ikke er gældende. Det regionale råstofområde blev udlagt i Regionplan 2005, Nordjyllands Amt på baggrund en kortlægning af ressourcen foretaget af Aalborg Portland i januar 2005. Kortlægningen dokumenterer ressourcens mængde og kvalitet.

Baggrunden for at der er søgt om et areal til indvinding, der svarer til 40 års forbrug er, at der er tale om en meget sjælden råstofressource der ikke kan indvindes andre steder og at indvindingssikkerhed dermed er samfundsmæssig vigtig, samt at VVM processen har afklaret at det er landskabeligt hensigtsmæssigt.

Arealet er klitplantage, overvejende med nåletræer og nyligt afdrevne områder. Blandt nåletræerne er sitkagran dominerende med ca. 75 ha. Sitkagranen er plantet mellem 1943 og 1998. Endvidere er der områder med bjergfyr og fransk bjergfyr, som er plantet i perioden 1951 – 1954, samt skovfyr og østrigsk fyr plantet i 1945-1946. Skovfyr er desuden plantet i 1989 og 1996. Endelig er et delområde tilplantet i 1964 som et træartsforsøg med 12 forskellige træarter, hvor af enkelte dog siden er fældet. Siden 1969 er der plantet bælder med eg, særligt langs Bratbjergvej og nord for Kræn Dals Bakker.

Dyrkning af sitkagran kan give et beskedent økonomisk overskud, men har også været præget af stormfald (2003 og 2005) samt angreb af barkbiller (micans). Den øvrige bevoksning har lavere produktivitet og giver ikke økonomisk overskud.

VVM processen har afdækket de miljø- og naturmæssige forhold.

I forbindelse med VVM procedurens 1. fase er der især indkommet bemærkninger til en landskabelig og botanisk værdifuld kuperet klitrække og dels til træartsforsøget. Der er også kommet bemærkninger om forekomst af fredede orkideer og dagsommerfugle - især langs vestkanten af området.

Klitrækken løber fra vestkanten af området mod øst ca. midt i området. Den er tilplantet med fransk bjergfyr, men med spredte ene og en typisk klitvegetation med revling og rensdyrlaver.

Træartsforsøget er placeret nord for før nævnte klitrække og har stor forskningsmæssig værdi, i hvert fald til træerne er hugstmodne. Forsøget indgår i Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning ved København Universitets forskning og er netop udvidet til også at indgå i projekter med biodiversitet og

klimaændringer. Samme forsøgstilplantning findes 12 andre steder i Danmark, og bevoksningen i Tranum Klitplantage er den med den ringeste tilvækst og derfor meget vigtig i det samlede forsøg.

Det er i VVM processen vurderet, at der kan graves hvidt sand i ca. 40 år øst og syd for de særlige hensyn til klitrækken og træartsforsøget. Der er desuden mulighed for i en senere fase at grave nord for træartsforsøget, således at der er mulighed for at færdiggøre dette forsøg inden arealet evt. skal afgraves.

Der er desuden konstateret to mindre hedearealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, begge strækker sig videre uden for projektområdet. Samlet dækker områderne mindre end 1 ha fordelt i hhv. det nordøstlige og sydøstlige hjørne. Desuden er et vandhul vestligt i omtalte klitrække omfattet af § 3. De beskyttede § 3 arealer, samt bræmmen med orkideer og dagsommerfugle langs vestkanten holdes ude af ansøgningen.

Det forventes, at indvindingen vil ske fra øst mod vest, dog således, at der kan indvindes på flere lokaliteter samtidig, da den nødvendige kvalitet (lille andel af Fe_2O_3) i råstoffet sikres ved blanding af sand fra flere forskellige punkter. For at sikre denne fleksibilitet i indvindingen, er arealet opdelt i flere etaper. Der kan indvindes fra flere etaper samtidig, men inden indvinding af hver etape påbegyndes, skal der være truffet afgørelse om udlægning af erstatningsskov.

EF habitatarter

Der er registreret Spidssnudet Frø i ovennævnte vandhul i klitrækken og arten er talrig i de afgravede områder øst for. Øst for og nord for råstofområdet findes Strandtudse. Begge nævnte paddearter forventes at påvirkes positivt af sandindvindingen med nye lavvandede søer. Det samme gælder Odder.

Der kan potentielt forekomme enkelte flagermus i områder, men der er ikke større huletræer og området vil fortsat være omgivet af træer. Vandflagermus, der er den mest potentielle i området, fouragere over søer og vandløb og forventes at blive positivt påvirket.

EF habitat- eller fuglebeskyttelsesområde

Arealet er ikke beliggende i Natura 2000-område. Nærmeste Natura 2000-område er nr. 21 Ejstrup Klit, Egvands Bakker og Lien med Underlien, der ligger 2 km vest for projektområdet. Udpegningsgrundlaget er åbne strand- og klitnaturtyper samt Hedepletvinge. Projektet vedrører klitplantagen og vurderes ikke at påvirke Natura 2000-området eller dets integritet.

Dispensation fra fredskovsplikten skønnes derfor ikke at indebære en forringelse af naturtyper eller levesteder for arter eller at medføre betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Begrundelse for afgørelsen

Efter skovlovens § 11, stk. 1, må der på fredskovspligtige arealer ikke opføres bygninger, etableres anlæg, gennemføres terrænændringer, herunder råstofgravning, eller anbringes affald uden sammenhæng med skovdriften. Efter § 38 kan der dog gives dispensation, når særlige grunde taler for det.

Praksis for dispensation er meget restriktiv. I praksis gives kun dispensation, hvis der ikke kan findes en placering uden for fredskov, og hvis hensynet til

overordnede samfundsmæssige formål vejer tungere end hensynet til at bevare arealet som fredskov.

I et område, der i regionplanen er udpeget som regionalt graveområde, forudsættes det som udgangspunkt, at den samfundsmæssige afvejning af hensynet til at kunne udnytte eksisterende råstofforekomster overfor hensynet til at bevare fredskoven er sket i forbindelse med fastlæggelsen af graveområderne.

Det pågældende areal er i regionplanen udlagt som regionalt graveområde. Den råstofftype (hvidt sand), der ønskes indvundet, er sjælden og har en høj værdi. Det har ikke været muligt at finde en tilsvarende ressource uden for fredskov. Der er ingen særlige skovdyrkningsinteresser og arealet benyttes ikke i særligt omfang til friluftsmål. Overordnet vurderes arealet ikke til at have en særlig biologisk værdi, men mindre delarealer vurderes at have en høj biologisk værdi. Det skønnes, at arealet efter reetablering kan udvikle sig til at have et mere værdifuldt biologisk indhold end i udgangspunktet og at friluftsmulighederne vil øges – begge dele fordi arealet bliver reetableret til varieret overvejende åben natur incl. større arealer med åben vandflade, samt mulighed for tilplantning/naturlig tilgroning på de højst liggende områder og med stiforløb til friluftslivet. Hverken planlægningsbestemmelser, fredninger eller servitutter er til hinder for gravningen.

På den baggrund finder Naturstyrelsen, at der kan gives tilladelse til råstofgravningen på de ovennævnte vilkår.

Klagevejledning m.v., jf. § 60 og §§ 62 – 64 i skovloven

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Følgende er klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen.
- Enhver, som i øvrigt har en individuel væsentlig interesse i sagen.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klagefristen er 4 uger. Klagen indgives skriftligt til Naturstyrelsen Vendsyssel, Sct. Laurentiivej 148, 9990 Skagen eller vsy@nst.dk, som derefter sender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Du vil få besked fra Naturstyrelsen, hvis andre end du selv klager.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

Klageren vil få en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, som skal betales inden 14 dage. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvis medhold, og i visse andre situationer, jf. § 2 i bekendtgørelse om gebyr for indbringelse af klager for Natur- og Miljøklagenævnet m.v., som kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der klages over afgørelsen, må tilladelsen ikke udnyttes, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse eller bestemmer andet.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal sagen anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen.

Du er velkommen til at ringe til Naturstyrelsen på tlf. nr. 72543983, hvis du har spørgsmål til afgørelsen.

Med venlig hilsen

Karsten Romme
Fuldmægtig
Tlf. direkte 7254 3567
E-mail: kro@nst.dk

Kopi til:

- Dansk Botanisk Forening nbu@snm.ku.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Friluftsrådet, kredsformanden jorn@schjoetler.net
- Dansk Ornitologisk Forening centralt natur@dof.dk samt kommuneafdelingen af DOF jammerbugt@dof.dk
- Jammerbugt Kommune, raadhus@jammerbugt.dk

Kompetencen til at træffe afgørelse i denne sag er delegeret fra miljøministeren til Naturstyrelsen, jf. § 16 i bekendtgørelse nr. 1411 af 8. december 2010 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Naturstyrelsen.

